

“Психокорекція пізнавальної сфери дітей старшого дошкільного віку з затримкою психічного розвитку”

Автор: Загниборода Наталія Василівна

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук Чопик Леся Іванівна

Об'єкт дослідження: пізнавальна сфера дітей старшого дошкільного віку з затримкою психічного розвитку (ЗПР).

Предмет дослідження: шляхи розвитку та корекції пізнавальних процесів у дітей старшого дошкільного віку з ЗПР.

Мета дослідження: обґрунтувати та довести ефективність комплексу корекційних заходів, спрямованих на розвиток пізнавальної сфери дітей старшого дошкільного віку з ЗПР.

Гіпотеза дослідження: в умовах інклюзивного навчання системний цілеспрямований корекційно-розвитковий вплив на пізнавальну сферу дітей старшого дошкільного віку з ЗПР дозволить підвищити рівень сформованості в них пізнавальних процесів та сприятиме ефективній навчальній діяльності.

Завдання дослідження:

1. Провести аналіз психолого-педагогічної літератури щодо проблеми розвитку пізнавальної сфери дітей з ЗПР.
2. Дослідити рівні та особливості сформованості пізнавальної діяльності дітей старшого дошкільного віку з ЗПР.
3. Підібрати корекційні методи для розвитку пізнавальних процесів у дітей старшого дошкільного віку з ЗПР та експериментальним шляхом перевірити ефективність корекційно-розвиткових методів.

Методи дослідження:

теоретичні (аналіз та узагальнення наукової літератури, ефективного педагогічного досвіду, узагальнення, систематизація та опис отриманих результатів);

емпіричні (психологічний експеримент: констатувальний з метою визначення рівнів сформованості пізнавальних процесів та формувальний з метою корекції пізнавальної сфери дітей з ЗПР);

методи обробки результатів (якісний та кількісний аналізи результатів дослідження, методи математичної та статистичної обробки матеріалу дослідження за допомогою Т-критерію Вілкоксона).

Методики:

Методика «Знайди і полічи фігури» та Методика «Намалюй такі самі фігури» для визначення рівня сформованості уваги;

Методика «Шукаю скарб» та Методика «Дізнайся, хто це?» для визначення рівня сформованості сприйняття;

Методика «Склади сходинки» та Методика «Назви зайве слово» для визначення рівня сформованості мислення;

Методика «Запам'ятай і назви слова» та Методика «Запам'ятай і назви предмети» для визначення рівня сформованості пам'яті.

Автори: Павелків Р.В., Цигипало О.П., Нємов Р.С.

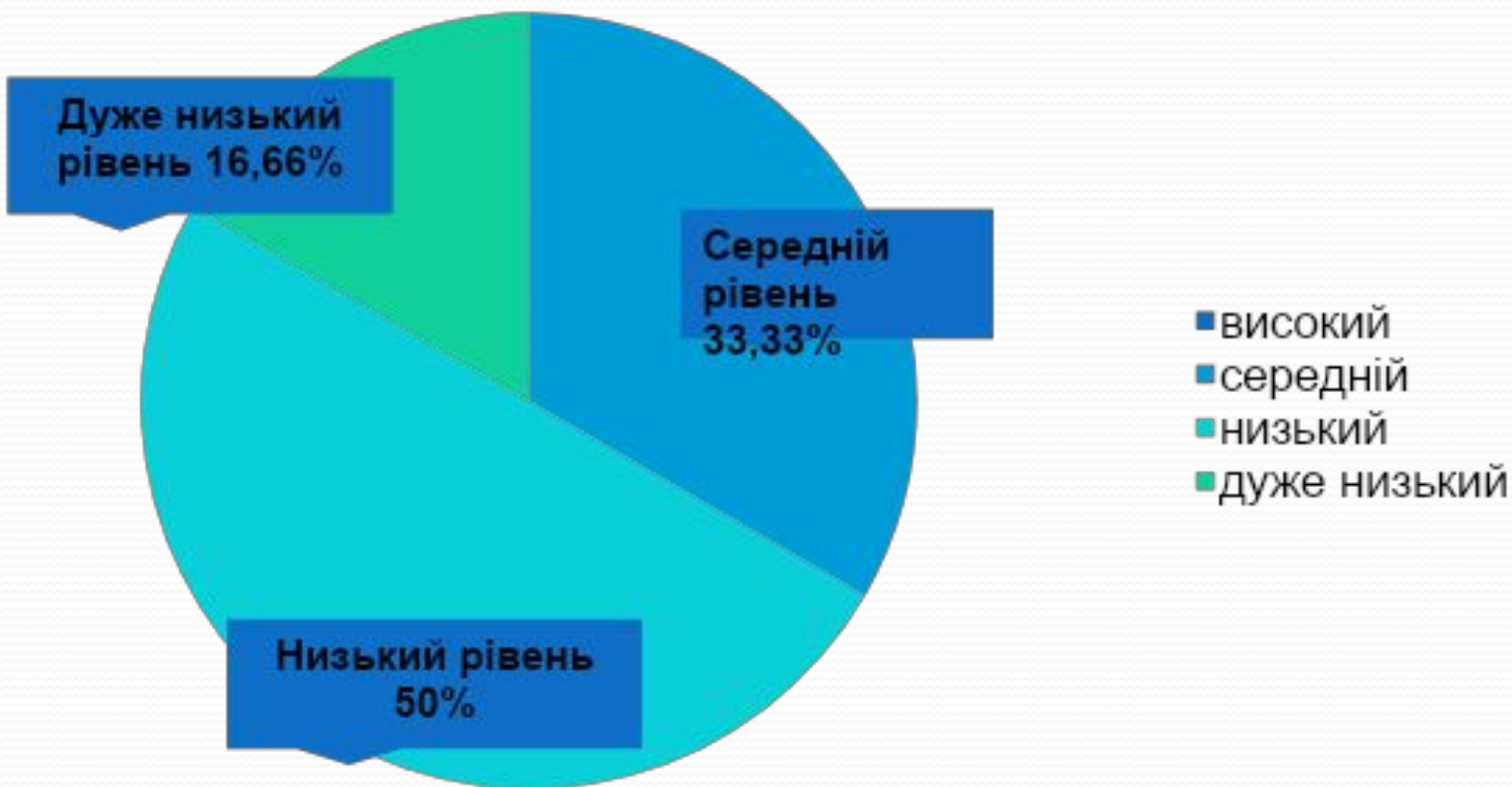

Аналіз наукової літератури та нашого констатувального експерименту показали, що у діти з ЗПР значно відстають у розвитку психічних процесів. Так, у дітей зазначеної категорії знижена працездатність, низький рівень сформованості уваги, сприйняття, мислення та пам'яті, що потребує корекційного впливу.

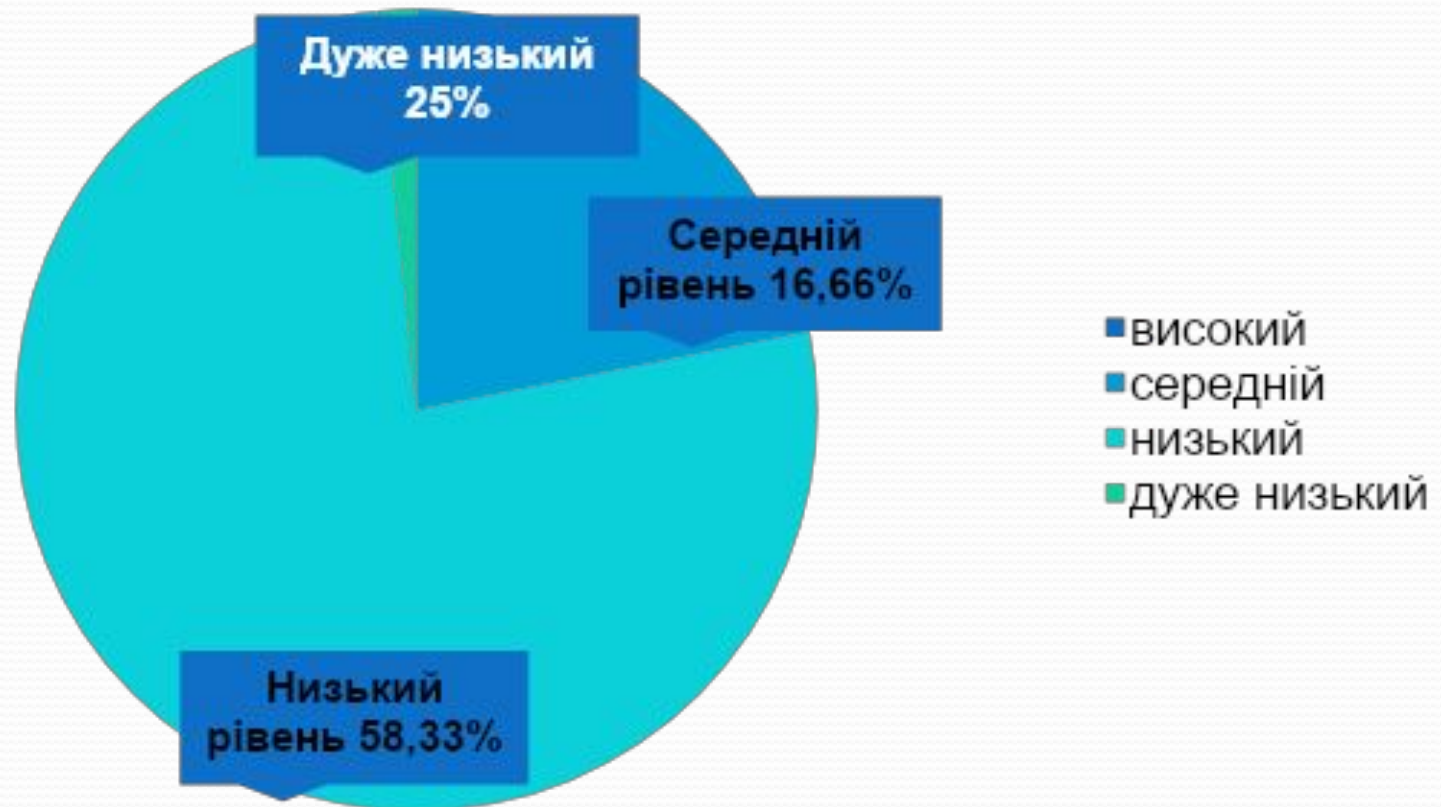
Сформованість уваги

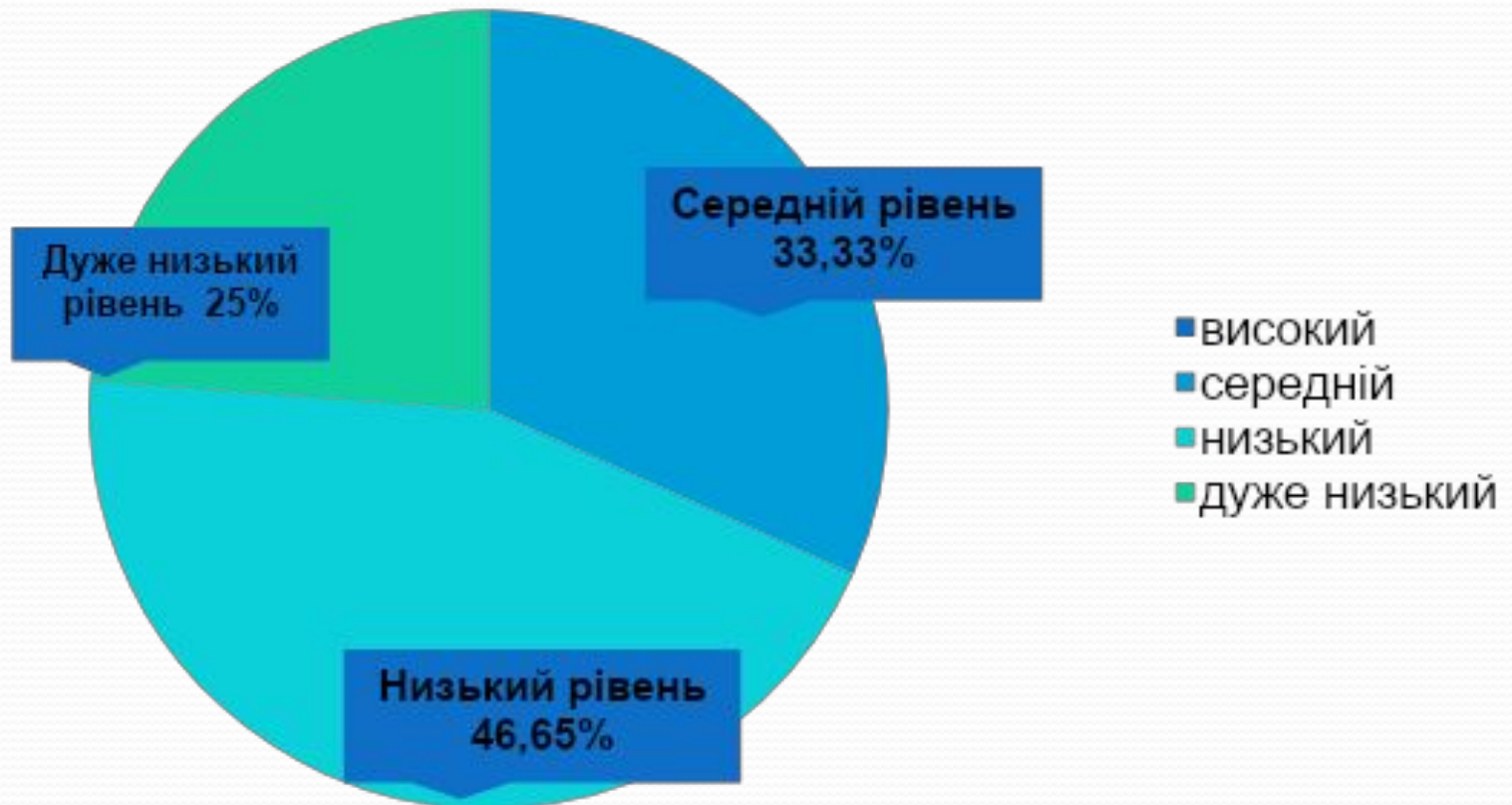
Сформованість сприйняття

Сформованість наочно-дійового мислення

Сформованість зорової пам'яті

**Тема корекційно-розвиткових заходів:
“Розвиток та корекція пізнавальної сфери
дітей старшого дошкільного віку з
затримкою психічного розвитку”**

**Мета: активізація розвитку
пізнавальних процесів та їх корекція**

Порівняння діаграм по основних методиках до і після впровадження корекційної програми у ЕГ

Рівень сформованості психічних процесів у ЕГ до формувального експерименту

Рівень сформованості психічних процесів у ЕГ після формувального експерименту

Порівняння діаграм по основних методиках до і після впровадження корекційної програми у КГ

Рівень сформованості психічних процесів у КГ до формувального експерименту

Рівень сформованості психічних процесів у КГ після формувального експерименту

Практична значущість роботи.

Дібрано методики діагностики пізнавальних процесів дітей старшого дошкільного віку з затримкою психічного розвитку, розроблено систему корекційних занять, які можуть бути використані у роботі психолога інклюзивних закладів освіти, в системі особистісної реабілітації дітей даної категорії; результати дослідження можуть бути корисні в процесі викладання курсу корекційної педагогіки та дитячої психології в закладах вищої освіти.